

Handläggare
Linnéa Lundbäck
Said Kanni
08-508 10 025

Till
Östermalms stadsdelsnämnd
2018-02-01

Åtgärder för ett säkrare och tryggare Stockholm för alla

Remiss från kommunstyrelsen, motion (2017:54) av Anna König Jerlmyr med flera (M), dnr 106-1474/2017.

Förvaltningens förslag till beslut

Remissen besvaras med förvaltningens tjänsteutlåtande.

Christina Klang
stadsdelsdirektör

Sammanfattning

Anna König Jerlmyr med flera (M) har i en motion till kommunstyrelsen föreslagit åtgärder att vidta för ett säkrare och tryggare Stockholm för alla. Motionen tar avstamp i Stockholms stads trygghetsmätning från 2017. Mätningen visar bland annat att stockholmarnas oro för att utsättas för brott har ökat jämfört med mätningen som genomfördes 2014. Sammantaget har motionärerna framfört 16 åtgärdsförslag som de yrkar att kommunfullmäktige beslutar enligt. Åtgärdsförslagen riktas till kommunstyrelsen samt flera av stadens nämnder och bolag. Förvaltningen håller med motionärerna om att det är viktigt att trygghetsfrågorna prioriteras högt. Förvaltningen har sedan 2016 stärkt samverkan med polisen genom upprättandet av en lokal samverkansöverenskommelse. Förvaltningen instämmer bland annat i att det finns behov av att se över det nu gällande regelverket för tillstånd till kameraövervakning och att det skulle vara fördelaktigt om polismyndigheten hade mandat att själva fatta beslut om var kamerabevakning behövs för att förebygga och lösa brott. Förvaltningen ser i nuläget inget behov av att revidera den befintliga handlingsplanen mot våldsbejakande extremism men anser att det är viktigt att staden fortsätter satsningen på utbildning av medarbetare för att höja kunskapsnivån om våldsbejakande extremism inom staden. Förvaltningen föreslår

sammanfattningsvis att remissen besvaras med förvaltningens tjänsteutlåtande.

Remissbehandling

Med anledning av en motion från Anna König Jerlmyr med flera (M) om åtgärder för ett säkrare och tryggare Stockholm för alla, har kommunstyrelsen begärt yttrande från samtliga stadsdelsnämnder i Stockholms stad, exploateringsnämnden, socialnämnden, trafiknämnden, stadsledningskontoret, samtliga bostadsbolag, stiftelsen Tryggare Sverige, Polisen Stockholms län, Svensk Handel och Brottsförebyggande rådet. Yttrandet ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast den 16 februari 2018.

Ärendet

Anna König Jerlmyr med flera (M) har i en motion till kommunstyrelsen föreslagit åtgärder att vidta för ett säkrare och tryggare Stockholm för alla.

Motionen tar avstamp i Stockholms stads trygghetsmätning från 2017. Mätningen visar bland annat att stockholmarnas oro för att utsättas för brott har ökat jämfört med mätningen som genomfördes 2014. Oron är särskilt stor i stadsdelsområdena Rinkeby-Kista och Spånga-Tensta. Motionärerna hänvisar även till andra undersökningar som visar att kvinnor generellt känner sig mer otrygga än män. Motionärerna framhåller att trygghetsfrågorna måste prioriteras och drivas av ett tydligt politiskt ledarskap för att Stockholm ska kunna växa till sin fulla potential och för att alla oavsett bostadsadress ska känna sig trygga i staden.

Motionärerna beskriver att det kriminella klimatet har förändrats och att antalet skjutningar och våldsbrott har ökat snabbt. De menar att poliskåren idag saknar styrkan att agera och vill därför bland annat verka för att en biträdande rikspolischef utses nationellt med mandat över lokala närpoliserna. Därtill vill de mobilisera 3000 poliser ur den nuvarande polisstyrkan för att stärka upp det lokala arbetet genom tillgänglighet och närvaro på gator och torg.

Tills dess att en polisstation kommit på plats i Rinkeby vill motionärerna att en provisorisk lösning tas fram. De vill även inrätta en jourdomstol i södra Järva och ett rättscentrum i Rinkeby för snabbare lagföring av brott. Via jourdomstolar skulle särskilt unga som begår brott kunna lagföras snabbt. Därutöver föreslås att Stockholms stad ska arbeta med fler ordningsvakter i stadsdelarna som ett komplement till poliser, samt att en trygghetsjour inrättas dit lokala handlare och stadsdelar kan vända sig för att vid behov tillfälligt öka närvaron av ordningsvakter. De vill även att kommunstyrelsen ska verka för att riksdagen utökar

ordningsvakternas mandat och befogenheter för att på sikt kunna avlasta polisens arbete.

För att förebygga och minska brottsligheten vill motionärerna att Stockholms stad ska arbeta aktivt med kameraövervakning på särskilt utsatta platser. De föreslår kommunstyrelsen att verka mot regeringen för att regelverket ska ses över så att polisen ska ges mandat att själva besluta om var kameraövervakning behövs. För att fler ska våga vittna vid brott föreslås även att staden ska arbeta med ett våga vittna-stöd med fokus på skolor och andra berörda i närområdena.

Motionärerna vill även att Stockholms stad ska arbeta med så kallad platssamverkan enligt den modell som använts i New York och som City i samverkan arbetar med idag. Modellen bygger på ett nära samarbete mellan offentlig och privat sektor och god samverkan mellan polisen och staden. Därtill lyfter motionärerna vikten av att det finns levande stadsdelar över hela staden, vilket de menar kräver att staden arbetar lokalt med handlare och boende för att på så sätt bygga förtroende och framtidstro i stadsdelsområdena. Husby, Rinkeby och Tensta tas upp som exempel på centrum där kriminalitet och otrygghet har drabbat handlare och lett till rädsla för den egna säkerheten samt till negativa konsekvenser för företagets ekonomi, service och utbud. Som ett led i detta föreslås att en handlingsplan tas fram för att trygga lokala handlares situation.

Sammantaget har motionärerna framfört 16 åtgärdsförslag som de yrkar att kommunfullmäktige beslutar enligt. Åtgärdsförslagen riktas till kommunstyrelsen samt flera av stadens nämnder och bolag. De förslag där stadsdelsnämnderna ingår är följande:

- Att ge kommunstyrelsen, stadsdelsnämnderna och Stockholm Business Region AB i uppdrag att inrätta en trygghetsjour dit lokala handlare och stadsdelar kan vända sig för att tillfälligt öka närvaron av ordningsvakter vid behov.
- Att ge kommunstyrelsen, stadsdelsnämnderna och trafiknämnden i uppdrag att säkerställa att Stockholm ska arbeta mer aktivt med kameraövervakning av särskilt utsatta platser.
- Att ge kommunstyrelsen, stadsdelsnämnderna och Stockholm Business Region i uppdrag att ta fram en

handlingsplan från Stockholms stad med konkreta insatser och åtagande för att trygga lokala handlares situation.

- Att ge socialnämnden och stadsdelsnämnderna i uppdrag att säkra att arbetet med sociala insatsgrupper sker i alla stadsdelar samt att en utvärdering och ständig utveckling av arbetet fortgår för bästa möjliga effekt.
- Att ge socialnämnden och stadsdelsnämnderna i uppdrag att ta fram en tydligare handlingsplan mot våldsbejakande extremism.
- Att ge socialnämnden och stadsdelsnämnderna i uppdrag att ta fram en tydligare handlingsplan mot rekrytering till kriminella nätverk med avhoppare från kriminella grupperingar som en tydligt uttalad målgrupp för socialtjänsten i Stockholms stad.
- Att ge socialnämnden och stadsdelsnämnderna i uppdrag att etablera Maria Ungdoms verksamhet över hela staden via lokala filialer, så kallade mini-marior.
- Att ge socialnämnden och stadsdelsnämnderna i uppdrag att Stockholms stad regelbundet kartlägger hedersrelaterat förtryck och våld så att omfattningen blir tydlig.
- Att ge trafiknämnden och stadsdelsnämnderna i uppdrag att återinföra nolltolerans mot klotter och avsluta arbetet med lokala graffittiväggar. Efterlevnaden av 24-timmarsgarantin för klottersanering ska stärkas upp inom trafikkontoret och prioriteras ur ett trygghetsperspektiv.
- Att ge socialnämnden, stadsdelsnämnderna och exploateringsnämnden i uppdrag att Stockholms stad inför och arbetar efter en nollvision mot olagliga boplatser.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom stadsdelsdirektörens stab i samråd med kvalitetsavdelningen, socialtjänstavdelningen, äldreomsorgsavdelningen och parkmiljöavdelningen. Nämndens pensionärsråd, råd för funktionshinderfrågor och ungdomsråd har getts möjlighet att inkomma med synpunkter.

Förvaltningens synpunkter

Ett välfungerande trygghetsarbete inom staden är avgörande för utvecklingen i Stockholm och för att visionen om ett Stockholm för alla ska uppnås. Förvaltningen instämmer med motionärerna om att det är viktigt att trygghetsfrågorna prioriteras högt. Det gör de inom Östermalms stadsdelsförvaltning.

Förvaltningen har sedan 2016 stärkt samverkan med polisen genom upprättandet av en lokal samverkansöverenskommelse.

Överenskommelsen utgår från en gemensam lokal lägesbild som Lokalpolisområde Norrmalm och Östermalms stadsdelsförvaltning regelbundet uppdaterar för att skapa så bra underlag och förutsättningar som möjligt till de prioriteringar och åtgärder som genomförs. Stockholms stads trygghetsmätning utgör en del av underlaget som bildar lägesbilden, tillsammans med statistik från polisen, BRÅ, Stockholmsenkäten, forskning samt dialoger internt och externt med näringsidkare och andra samarbetspartners inom stadsdelsområdet. Sedan 2017 ingår även våldsbejakande extremism som en egen punkt i den gemensamma lokala lägesbilden.

Östermalms stadsdelsnämnd antog i september 2017 en handlingsplan mot våldsbejakande extremism. Förvaltningen ser i nuläget inget behov av att revidera den befintliga handlingsplanen. Viktigt är dock att staden fortsätter satsningen på utbildning av medarbetare för att höja kunskapsnivån om våldsbejakande extremism inom staden.

Östermalms stadsdelsnämnd har nyligen beslutat att inrätta ett näringslivsråd och att utse en näringslivssamordnare. Syftet är att skapa tydligare kontaktvägar och att stärka kommunikationen och samverkan mellan förvaltningen, nämnden och det lokala näringslivet. Lyhördhet gentemot det lokala näringslivet är av stor betydelse för att förutsättningarna ska vara goda för att verka inom stadsdelsområdet. Trygghetsfrågor och hur de hanteras utifrån de lokala förutsättningar som finns är något som kommer finnas utrymme att diskutera inom rådet. Förvaltningen har även ett trygghets- och säkerhetsråd där dessa frågor ständigt är aktuella.

Att säkra tryggheten för lokala handlare är oerhört viktigt. Situationen på Östermalm skiljer sig dock på många sätt ifrån de situationer som vissa ytterstadsdelar står inför i fråga om oro och otrygghet. Förvaltningen ställer sig tveksam till förslaget att inrätta en trygghetsjour bestående av ordningsvakter. Om ordningsvakter ska kunna utföra uppgifter som är av polisiär karaktär är det viktigt

att utbildning och resurser säkras innan befogenheter och mandat utökas.

Att arbeta mer aktivt med kameraövervakning av särskilt utsatta områden ser förvaltningen positivt på för att förebygga och minska brottslighet. Förvaltningen håller med om att det finns behov av att se över det nu gällande regelverket för tillstånd till kameraövervakning och att det skulle vara fördelaktigt om polismyndigheten hade mandat att själva fatta beslut om var kamerabevakning behövs för att förebygga och lösa brott. Nämndens pensionärsråd ställer sig också positiva till detta.

Behovet av sociala insatsgrupper varierar mellan stadsdelsnämnderna. Förvaltningen är positiv till att en utvärdering av effekterna i de stadsdelsnämnder som har sociala insatsgrupper görs.

Förslaget om att etablera Maria Ungdoms verksamhet över hela staden via lokala filialer, så kallade mini-marior, anser förvaltningen behöver föregås av en utredning av vilka behov och förutsättningar som finns för att öppna lokala filialer.

Förvaltningen anser också att om regelbundna kartläggningar av hedersrelaterat förtryck och våld ska genomföras behöver kartläggningarna utgå från enhetliga och fungerande metoder inom staden.

Angående förslaget om en nollvision mot olagliga boplatser så har förvaltningen redan idag ett nära samarbete med polisen för att förebygga att boplatser på allmän mark uppstår inom stadsdelsområdet.

Illegalt klotter på allmän plats är redan förbjudet, vilket förtydligas i ”Allmänna lokala ordningsföreskrifter för Stockholms kommun”. Förvaltningen arbetar utifrån stadens policy mot klotter och anmäler illegalt klotter till trafikkontoret som ansvarar för saneringen.

Förvaltningen föreslår sammanfattningsvis att remissen besvaras med förvaltningens tjänsteutlåtande.

Bilaga

Motion från Anna König Jerlmyr med flera (M) om åtgärder för ett säkrare och tryggare Stockholm för alla, dnr. 106-1474/2017.